

SỞ Y TẾ HUNG YÊN
CHI CỤC DÂN SỐ
KẾ HOẠCH HOÁ GIA ĐÌNH

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 06 /KH-DSKHHGD

Hung Yên, ngày 17 tháng 4 năm 2023

KẾ HOẠCH

Thực hiện chương trình mở rộng Tầm soát, chẩn đoán, điều trị một số bệnh, tật trước sinh và sơ sinh tỉnh Hưng Yên năm 2023

Căn cứ Quyết định số 1999/QĐ-TTg ngày 07 tháng 12 năm 2020 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt “Chương trình mở rộng tầm soát, chẩn đoán, điều trị một số bệnh, tật trước sinh và sơ sinh đến năm 2030”;

Căn cứ Công văn số 207/TCDS-KHTC ngày 23/03/2023 của Tổng cục Dân số- KHHGD về việc định hướng thực hiện công tác dân số năm 2023;

Căn cứ Kế hoạch số 85/KH-UBND ngày 07/6/2021 của UBND tỉnh về thực hiện Chiến lược Dân số Việt Nam tỉnh Hưng Yên đến năm 2030;

Chi cục Dân số - Kế hoạch hóa gia đình xây dựng kế hoạch thực hiện Đề án tầm soát, chẩn đoán trước sinh và sơ sinh năm 2023, cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục tiêu chung

Chương trình tầm soát, chẩn đoán, điều trị một số bệnh, tật trước sinh và sơ sinh (sau đây gọi tắt là SLTS & SS) để phát hiện, can thiệp sớm các tật, bệnh và các rối loạn chuyển hóa, di truyền ngay trong giai đoạn bào thai và sơ sinh, nhằm giảm thiểu số trẻ sinh ra mắc một số khuyết tật, bệnh bẩm sinh, bệnh về chuyển hóa, thiếu năng trí tuệ trong cộng đồng. Tránh được những hậu quả nặng nề về thể chất và trí tuệ, góp phần nâng cao chất lượng dân số và sức khỏe cộng đồng.

2. Mục tiêu cụ thể

- 100% các bà mẹ mang thai được tuyên truyền, tư vấn về chương trình Sàng lọc trước sinh và sơ sinh.

- Tỷ lệ bà mẹ mang thai được tầm soát (sàng lọc trước sinh): 75%;

- Tỷ lệ trẻ sơ sinh được tầm soát (sàng lọc sơ sinh): 50%;

II. THỜI GIAN, ĐỊA ĐIỂM TRIỂN KHAI HOẠT ĐỘNG

1. Thời gian: năm 2023

2. Địa bàn triển khai:

Đề án được triển khai tại 161 xã trên toàn tỉnh.

3. Các đơn vị tham gia thực hiện chuyên môn kỹ thuật:

- Bệnh viện Sản-Nhi.
- Bệnh viện Đa khoa Phố Nối.
- Bệnh viện Đa khoa tỉnh.
- Trung tâm Y tế huyện, thành phố, thị xã.

III. ĐỐI TƯỢNG

- Đối tượng tác động: phụ nữ từ 15 -49 tuổi, phụ nữ mang thai, cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh đẻ, vị thành niên, thanh niên, nam nữ chuẩn bị kết hôn.
- Đối tượng thụ hưởng: phụ nữ có thai, phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ (15-49 tuổi), trẻ sơ sinh.

IV. CÁC HOẠT ĐỘNG CỦA ĐỀ ÁN

1. Tuyên truyền vận động nâng cao nhận thức về sàng lọc trước sinh và sơ sinh

- Lồng ghép việc tuyên truyền vận động về ý nghĩa và tầm quan trọng của Chương trình với các hoạt động tuyên truyền về Mất cân bằng giới tính khi sinh, Chăm sóc sức khỏe người cao tuổi, Chăm sóc sức khỏe Tiền hôn nhân...

- Trung tâm Y tế các huyện, thành phố, thị xã hướng dẫn các xã, phường, thị trấn tổ chức tuyên truyền vận động dưới mọi hình thức, đồng thời cung cấp sản phẩm truyền thông (tập chung nhóm đối tượng chính là bà mẹ mang thai), theo dõi, tư vấn, giúp đỡ các trường hợp được xác định có nguy cơ cao, bệnh lý; hỗ trợ chuyển tuyến các trường hợp hộ nghèo, cận nghèo và người thuộc diện chính sách xã hội.

- Tổ chức các hoạt động tuyên truyền, tư vấn tại các cơ sở y tế, tại cộng đồng về lợi ích và tầm quan trọng của việc nâng cao chất lượng giống nòi, lợi ích của sàng lọc trước sinh và sơ sinh; Chú trọng quan tâm đối với các cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh đẻ, phụ nữ đang mang thai, đặc biệt là những trường hợp có nguy cơ cao, bệnh lý.

- Phối hợp với cơ quan thông tấn Báo chí, hệ thống Đài phát thanh địa phương xây dựng phóng sự, tin, bài tuyên truyền về nội dung mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng của Đề án.

- Tăng cường hoạt động truyền thông lồng ghép các nội dung về sàng lọc trước sinh và sơ sinh vào các buổi truyền thông nhóm nhỏ, sinh hoạt tổ, hội, Câu lạc bộ.

- Xây dựng các cụm pa nô, áp phích ở những nơi tập trung đông dân cư và tại các cơ sở y tế cung cấp dịch vụ sàng lọc trước sinh, sàng lọc sơ sinh.

2. Duy trì hoạt động mạng lưới sàng lọc trước sinh và sơ sinh ở cơ sở.

- Thực hiện kỹ thuật sàng lọc trước sinh và sàng lọc sơ sinh tại Bệnh viện Sản-Nhi, Bệnh viện Đa khoa Phố Nối, Bệnh viện Đa khoa tỉnh, khoa sản của 10 Trung tâm Y tế huyện, thành phố, thị xã.

- Mở rộng khả năng tiếp cận của người dân với các dịch vụ về tư vấn, khám sức khỏe trước khi kết hôn; tầm soát, chẩn đoán, điều trị một số bệnh tật trước sinh, sơ sinh.

- Đào tạo, tập huấn kỹ năng tư vấn khám sức khỏe tiền hôn nhân; sàng lọc trước sinh, sơ sinh cho cán bộ truyền thông các cấp.

3. Nâng cao năng lực quản lý, điều hành, kỹ năng, phương pháp truyền thông, tư vấn của hệ thống cán bộ dân số, Y tế các cấp.

- Phối hợp với Bệnh viện Sản-Nhi đào tạo kỹ thuật lấy mẫu máu gót chân cho cán bộ mới thay thế, chưa tham gia đào tạo thuộc đối tượng là kỹ thuật viên, các điều dưỡng, nữ hộ sinh ở Bệnh viện Sản-Nhi, Khoa sản Bệnh viện Đa khoa Phố Nối, Bệnh viện Đa khoa tỉnh, Trung tâm Y tế các huyện, thành phố, thị xã.

- Tập huấn, đào tạo lại, giới thiệu bổ sung các nội dung tuyên truyền, tư vấn về Đề án cho các đối tượng là cán bộ phụ trách tuyên truyền của các ban, ngành, đoàn thể; cán bộ Khoa sản thuộc trung tâm Y tế các huyện, thành phố, thị xã, cán bộ khoa sản thuộc Bệnh viện Đa khoa tỉnh, Bệnh viện Đa khoa Phố Nối, cán bộ dân số xã, CTV dân số trên địa bàn (ưu tiên cán bộ mới thay thế, cán bộ trực tiếp phụ trách đề án).

(Có kế hoạch tập huấn riêng)

4. Hoạt động quản lý, điều hành, kiểm tra, giám sát, đánh giá các hoạt động của Đề án.

- Quản lý, điều hành: Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh là cơ quan quản lý các hoạt động của Chương trình trong tỉnh; Trung tâm Y tế các huyện, thành phố, thị xã quản lý các hoạt động tại đơn vị và tuyến xã.

- Chế độ giám sát: Tuyến tỉnh giám sát huyện, triển khai 01 quý/01 lần/01 huyện; huyện giám sát xã theo tháng/01 lần/01 xã.

Trung tâm Y tế các huyện, thành phố, thị xã kiểm tra giám sát hoạt động của tuyến xã theo hướng dẫn và nội dung quy định như: Công tác triển khai thực hiện các nội dung của Đề án; đánh giá chất lượng đào tạo, tập huấn tuyên truyền vận động tư vấn và kỹ thuật tại các địa bàn triển khai Đề án; việc sử dụng kinh phí theo từng nội dung của Đề án; phối hợp với các đơn vị trực thuộc Sở Y tế giám sát chất lượng dịch vụ đó cung cấp.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Chi cục Dân số - KHHGD

- Chịu trách nhiệm xây dựng kế hoạch, phối hợp với các đơn vị liên quan triển khai các nội dung hoạt động của kế hoạch.
- Phối hợp với Trung tâm Y tế huyện, thành phố, thị xã tổ chức Hội nghị truyền thông tư vấn về sàng lọc trước sinh, sơ sinh.
- Phối hợp với Bệnh viện Sản Nhi tổ chức 01 lớp đào tạo kỹ thuật lấy mẫu máu gót chân, tư vấn về sàng lọc trước sinh, sàng lọc sơ sinh.
- Tổ chức Hội nghị truyền thông tư vấn về Chương trình mở rộng tầm soát, chẩn đoán, điều trị một số bệnh, tật trước sinh và sơ sinh.
- Tổ chức kiểm tra, giám sát định kỳ, đột xuất tại các đơn vị tham gia thực hiện.
- Tổng hợp kết quả của tỉnh, báo cáo Tổng cục Dân số - KHHGD, Sở Y tế theo đúng quy định.
- Gửi thông báo đến các gia đình có trẻ nghi ngờ mắc bệnh, để các gia đình kịp thời đưa các cháu đi khám và điều trị.
- Lập sổ theo dõi các trường hợp nghi mắc bệnh để có số liệu đánh giá, thống kê báo cáo hằng năm.

2. Bệnh viện Sản - Nhi tỉnh

- Giữ vai trò chủ yếu trong việc chỉ đạo về chuyên môn kỹ thuật, vận hành hệ thống thu thập lấy mẫu máu sàng lọc sơ sinh.
- Thực hiện kỹ thuật sàng lọc trước sinh: Thăm khám lần 2 đối với những trường hợp do khoa sản của Trung tâm Y tế tuyến huyện chuyển lên để loại trừ các trường hợp có nghi ngờ giả (chẩn đoán chưa chính xác tuyến dưới); chẩn đoán, xử trí những trường hợp có chẩn đoán rõ ràng như thai vô sọ, não úng thủy, đa dị tật, ... Trường hợp có thai nghi ngờ, hoặc vượt quá khả năng chuyên môn sẽ được Bệnh viện Sản - Nhi tỉnh chuyển tới Trung tâm chẩn đoán sàng lọc trước sinh Trung ương.
- Hướng dẫn tuyến huyện, tuyến xã thực hiện các kỹ thuật về sàng lọc dị tật bẩm sinh ở thai nhi.
- Phối hợp với Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh đào tạo kỹ thuật lấy mẫu máu gót chân trẻ sơ sinh theo chương trình đào tạo năm 2023.
- Định kỳ theo quý cung cấp số liệu thực hiện về Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh.
- Cử cán bộ đủ năng lực tham gia các chương trình đào, tập huấn kỹ chuyên môn do Trung ương tổ chức.

3. Trung tâm Y tế các huyện, thành phố, thị xã

Trung tâm Y tế các huyện, thành phố, thị xã phối hợp với Chi cục Dân số - KHHGD thực hiện một số nhiệm vụ sau:

- Thực hiện chuyên môn, kỹ thuật sàng lọc trước sinh và sơ sinh.
- Cử cán bộ tham gia các chương trình đào tạo, tập huấn kỹ thuật về chuyên môn.
- Tiếp nhận những thai phụ có nguy cơ cao do xã, phường, thị trấn chuyển lên và thực hiện siêu âm sàng lọc cho đối tượng này. Chuyển tuyến đến Bệnh viện Sản-Nhi các thai phụ nghi ngờ thai bị dị tật bẩm sinh.
- Phối hợp cùng với Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh tổ chức Hội nghị truyền thông, tư vấn cho phụ nữ mới kết hôn, thai phụ, sản phụ, phụ nữ có 1 con, phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ tham gia chương trình sàng lọc trước sinh và sơ sinh.
- Hoạt động hỗ trợ can thiệp sàng lọc trước sinh và sơ sinh tại các huyện, thành phố, thị xã.
- Tổ chức kiểm tra, giám sát định kỳ, đột xuất các hoạt động triển khai sàng lọc trước sinh và sơ sinh tại xã, thị trấn.

4. Cán bộ Dân số cấp xã

- Chỉ đạo cộng tác viên Dân số-KHHGD lập danh sách thai phụ có yếu tố nguy cơ cao: thai phụ trên 35 tuổi, tiền sử thai dị dạng, dị tật, thai chết lưu, sảy thai nhiều lần, vợ hoặc chồng tiếp xúc với hoá chất độc hại, phóng xạ,... và một số nguy cơ ảnh hưởng trực tiếp đến thai nhi để tư vấn cho đối tượng tham gia sàng lọc trước sinh.
- Quản lý, theo dõi thai phụ được sàng lọc trước sinh theo đúng quy định.
- Tư vấn, vận động bà mẹ sau sinh đến các đơn vị triển khai chương trình để được sàng lọc cho các cháu.
- Lập danh sách, quản lý, theo dõi đối tượng tham gia sàng lọc sơ sinh trên địa bàn quản lý.
- Phối hợp với Ban văn hóa xã phát tin, bài tuyên truyền trên hệ thống loa truyền thanh xã về sàng lọc trước sinh và sơ sinh.
- Tổ chức nói chuyện chuyên đề cho phụ nữ mới kết hôn, thai phụ, sản phụ, phụ nữ có 1 con, phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ tham gia chương trình sàng lọc trước sinh và sơ sinh.
- Định kỳ báo cáo 1 quý/lần về Trung tâm Y tế (Phòng Dân số) huyện, thành phố, thị xã theo đúng quy định.

VI. KINH PHÍ THỰC HIỆN

Từ nguồn kinh phí được giao của Chi cục Dân số - KHHGD và các nguồn hỗ trợ của địa phương.

Trên đây là kế hoạch tổ chức thực hiện các nội dung chương trình Tầm soát, chẩn đoán, điều trị một số bệnh, tật trước sinh và sơ sinh tỉnh Hưng Yên năm 2023, Chi cục Dân số -KHHGD tỉnh kính mong được sự quan tâm, phối hợp chặt chẽ của

ban, ngành, đoàn thể các cấp trong công tác chỉ đạo, phối hợp tổ chức để góp phần thực hiện thành công các mục tiêu, chỉ tiêu Chương trình Dân số-KHHGD năm 2023 đề ra.

Nơi nhận :

- Tổng cục DS-KHHGD;
- Vụ cơ cấu và Chất lượng Dân số;
- Sở Y tế;
- Lãnh đạo CC DS-KHHGD;
- Bệnh viện Sản Nhi;
- Bệnh viện Đa khoa tỉnh;
- Bệnh viện Đa khoa Phố Nối;
- Trung tâm Y tế huyện, thành phố, TX;
- Lưu: VT.

Đề Phối hợp TH

CHI CỤC TRƯỞNG

Phạm Văn Khởi